

PŘEDKLÁDACÍ ZPRÁVA

I. Účel navrhované právní úpravy

Ministerstvo spravedlnosti předkládá vládě návrh zákona, kterým se mění nový občanský zákoník, jakož i další související zákony, na základě Plánu legislativních prací vlády na rok 2015. Návrh zákona novelizuje tyto zákony:

1. zákon č. 89/2012 Sb., o občanský zákoník,
2. zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů,
3. zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů,
4. zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů,
5. zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů,
6. zákon č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech, ve znění pozdějších předpisů,
7. zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí,
8. zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních,
9. zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob.

Důvodem předložení návrhu zákona je snaha poskytnout řešení pro některé zásadní problémy, s nimiž se praxe po účinnosti nového civilního kodexu potýká a pro něž úprava tohoto kodexu neposkytuje uspokojivá řešení. K novelizaci byly vybrány především takové oblasti, jejichž stávající úprava může výrazně omezit, znepříjemnit či nevratně změnit život lidí, kterých se povinnosti, plynoucí z nového občanského zákoníku a zákona o obchodních korporacích, přímo dotýkají.

Mezi nejdůležitější změny, které přináší předkládaný návrh zákona, patří:

1. úprava předpokladů pro zaměstnávání osob starších 15 let,
2. úprava podmínek pro rozhodování o omezení svéprávnosti fyzických osob, prodloužení doby, na níž lze svéprávnost nejdéle omezit, ze tří na pět let, a prodloužení doby, po jejímž uplynutí se osoby, které byly dříve omezeny nebo zbaveny způsobilosti k právním úkonům, stanou automaticky plně svéprávnými,
3. vyjasnění pochybností stran úpravy tzv. patologicko-anatomických pitev, které jsou způsobeny nesouladem mezi občanským zákoníkem a zákonem o zdravotních službách,
4. zrušení požadavku na sepsání plné moci ve formě veřejné listiny, zejména pro účely zjednodušení fungování obchodních korporací,
5. odstranění pochybnosti o tom, že nabývá-li manžel za trvání manželství obchodní podíl v obchodní korporaci způsobem nezakládajícím jeho výlučné vlastnictví, stává se druhý manžel oprávněným pouze z majetkové hodnoty podílu, která je součástí společného jmění, ale není tím založena jeho účast v dotčené obchodní společnosti nebo družstvu,
6. odstranění pochybnosti o tom, že povinnost rodiče pečovat o jmění dítěte zaniká prohlášením konkurzu, nikoli zjištěním úpadku,

7. odstranění pochybnosti o tom, že lze v odůvodněných případech prodloužit svěřeni dítěte do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, a tudíž nemusí být okamžité nařízena ústavní výchova,
8. znovuzavedení předkupního práva ke spoluvlastnickému podílu, pouze však v případě spoluvlastnictví nemovité věci,
9. usnadnění testování osobám nevidomým a osobám se smyslovým postižením, které nemohou číst a psát v případě závěti pořízené formou veřejné listiny,
10. zavedení odpovědnosti posledního vlastníka věci nebo zvířete, jež byly opuštěny,
11. zavedení evidence svěřenských fondů,
12. zrušení požadavku úpravy názvu spolků a společenství vlastníků vzniklých před účinností nového občanského zákoníku,
13. zrušení požadavku úpravy podmínek, za kterých vznikne členovi bytového družstva právo na uzavření smlouvy o nájmu družstevního bytu, a podrobnější úpravu práv a povinností člena bytového družstva spojených s právem na uzavření této smlouvy a práv a povinností člena bytového družstva spojených s užíváním družstevního bytu, jakožto obligatorní náležitosti stanov družstva vzniklých před účinností zákona o obchodních korporacích.

II. Připomínkové řízení

Předkládaný materiál prošel standardním meziresortním připomínkovým řízením. Z připomínkových míst uvedených v čl. 5 odst. 1 písm. a) až c) a g) Legislativních pravidel vlády žádné připomínky neuplatnily: Ministerstvo dopravy, Ministerstvo životního prostředí, Český statistický úřad, Úřad vlády České republiky – Místopředseda vlády pro vědu, výzkum a inovace a předseda Rady pro výzkum, vývoj a inovace (RVV) a Asociace samostatných odborů české republiky.

Materiál je vládě předkládán s následujícími rozpory:

a) Rozpory k šesti bodům původního návrhu:

i. pracovněprávní způsobilost nezletilých (§ 35 NOZ)

Úřad vlády České republiky – vedoucí Úřadu vlády ČR (VÚV):

Vedoucí Úřadu vlády nesouhlasí s vypuštěním kompetence zákonného zástupce rozvázat pracovní poměr nebo smlouvu zakládající obdobný závazek (§ 35 odst. 2 NOZ), je-li to v zájmu vzdělání, vývoje nebo zdraví nezletilého. Domnívá se, že stávající úprava lépe odpovídá cílům směrnice rady 94/33/ES o ochraně mladistvých zaměstnanců, mezi které dle jeho názoru patří i ochrana proti hospodářskému zneužívání a proti jakékoli práci, která by mohla škodit jejich bezpečnosti, zdraví nebo tělesnému, duševnímu, morálnímu nebo společenskému vývoji nebo ohrozit jejich vzdělávání. Navržené změně naopak vytýká, že nerespektuje stupeň psychosociální vyspělosti patnáctiletého člověka a oslabuje rodinné vazby i rodičovskou odpovědnost. Dle jeho názoru navržená změna vychází z myšlenky, že zaměstnavatel, potažmo stát, má mít vyšší roli při formování osobnosti, než zákonní zástupci nezletilého. Stávající řešení považuje za vhodný kompromis, není-li politická vůle podmínit samotný vznik pracovněprávního vztahu souhlasem zákonného zástupce.

Stanovisko MSP: *Stávající úprava je nefunkční, snižuje právní jistotu jak zaměstnavatelů, tak i samotného zaměstnance, a ve svém důsledku snižuje ochotu zaměstnavatelů zaměstnávat osoby mladší 16 let. Stávající řešení není způsobilé efektivně naplňovat ani deklarované legitimní cíle (ochrana zdraví, vývoje a vzdělání nezletilého). Ty jsou dle názoru předkladatele dostatečně zajištěny zákazem závislé práce do dovršení patnácti let a ukončení povinné školní docházky. Návrh vychází z požadavků zástupců zaměstnanců a zaměstnavatelů.*

ii. omezení svéprávnosti (§ 59 a § 3033 NOZ)

Úřad vlády České republiky – Vedoucí Úřadu vlády ČR:

Jako akceptovatelné, byť s výhradami, se z pohledu VÚV jeví řešení, že dojde toliko k prodloužení lhůty pro přezkum případů osob, které byly přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zbaveny způsobilosti k právním úkonům nebo jejichž svéprávnost byla omezena, a to ze tří na pět let. Zároveň by nicméně dle jeho názoru nemělo dojít k prodloužení doby, na níž lze svéprávnost napříště omezit.

VÚV odmítá zdůvodnění změny, že je doba pro posouzení příliš krátká a že nebude možné posouzení v této době v požadované kvalitě uskutečnit i s ohledem na nedostatečný počet znalců, neboť se jedná o argumenty neobjektivně ověřitelné. Obavy z administrativní zátěže nepovažuje za legitimní důvod pro tak zásadní zásah do integrity člověka. Dodává, že stávající úprava byla do zákoníku přijata na základě připomínek veřejnosti. Rovněž se domnívá, že tříletá doba směřuje k naplnění cíle, aby omezení svéprávnosti bylo používáno subsidiárně, neboť odráží nutnost a potřebu přezkoumat, zda potřeba využití tohoto subsidiárního instrumentu trvá.

Ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu (KML):

Jako akceptovatelné, byť s výhradami, se z pohledu KML jeví řešení, že dojde toliko k prodloužení lhůty pro přezkum případů osob, které byly přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zbaveny způsobilosti k právním úkonům nebo jejichž svéprávnost byla omezena, a to ze tří na pět let. Zároveň by nicméně dle jeho názoru nemělo dojít k prodloužení doby, na níž lze svéprávnost napříště omezit.

Prodloužení nejvýše přípustné doby pro omezení svéprávnosti na pět let KML považuje za odporujícím závazkům vyplývajících z Úmluvy o OSN o právech osob se zdravotním postižením (čl. 12), která dle názoru KML zakazuje systémy náhradního rozhodování. Okolnosti, které odůvodňují změnu rozhodnutí, se přitom mohou měnit velmi rychle a je třeba na ně reagovat co nejdříve. Omezení svéprávnosti je mimořádně závažným zásahem do osobnostní integrity omezovaného a jeho základních práv a zásah do těchto práv nelze odůvodnit administrativní a finanční náročností pro stát. V této souvislosti KML dodává, že organizace hájící práva osob se zdravotním postižením na závažnost problematiky a nutnost jejího řešení opakovaně upozorňují a příslušné resorty měly být na nastalou situaci připraveny. Poukazuje též na skutečnost, že s existencí nových

podpůrných opatření a s koncepcí omezení svéprávnosti jakožto prostředku *ultima ratio*, by se měl počet rozhodnutí podléhajících pravidelnému přezkumu snižovat. Jako dostatečné řešení nastalé situace považuje KML navrhovanou změnu procesní úpravy, jež zjednoduší přezkum v případech tzv. ireversibilních stavů.

Ministerstvo práce a sociálních věcí:

Jako akceptovatelné, byť s výhradami, se z pohledu MPSV jeví řešení, že dojde toliko k prodloužení lhůty pro přezkum případů osob, které byly přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zbaveny způsobilosti k právním úkonům nebo jejichž svéprávnost byla omezena, a to ze tří na pět let. Zároveň by nicméně dle jeho názoru nemělo dojít k prodloužení doby, na níž lze svéprávnost napříště omezit.

Prodloužení nejvýše přípustné doby pro omezení svéprávnosti na pět let MPSV nepovažuje za důvodné. Ke změně stavu může dojít i v poměrně krátké době, proto by neměl být interval pravidelného přezkumu prodlužován. Rovněž se domnívá, že tříletá doba směřuje k naplnění cíle, aby omezení svéprávnosti bylo používáno subsidiárně k novým podpůrným opatřením. Argument srovnáním se zahraničními právními úpravami považuje za irelevantní, neboť oproti nim česká úprava, platná do r. 2013, žádné omezení doby nestanovila. Dodává, že stávající úprava byla do zákoníku přijata po široké a opakované diskusi s odbornou veřejností. Jako dostatečné řešení považuje MPSV navrhovanou změnu procesní úpravy, jež zjednoduší přezkum v případech tzv. ireversibilních stavů.

Stanovisko MSP: *Tříletá lhůta pro přezkum dřívějších rozhodnutí o zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům neumožňuje s přihlédnutím k aktuálním možnostem české justice, aby byly všechny případy přezkoumány s náležitou pečlivostí a se zřetelem ke všem individuálním okolnostem případu. Rovněž z tohoto důvodu není vytvořen dostatečný prostor, aby mohlo být v každém jednotlivém případě zváženo použití některého z méně omezujících opatření. Prodloužení nejvýše přípustné doby, na níž lze svéprávnost napříště nejdéle omezit, je rovněž potřebné proto, aby mohly být lépe zohledněny případy osob postižených reverzibilně a ireverzibilně. Nejvyšší přípustná doba omezení v délce pěti let má být vyhrazena toliko pro nejzávažnější případy, kdy přezkum v kratší době není ani v zájmu dané osoby. Pro případy náhlých změn zde existuje právo kdykoliv žádat přezkum rozhodnutí. Plně zachována by i při případném provedení navržené změny měla být všechna ideová východiska stávající úpravy, zejména zásada subsidiarity omezení svéprávnosti ve vztahu k jiným opatřením při narušení schopnosti zletilého právně jednat.*

iii. předkupní právo (§ 1124 NOZ)

Úřad vlády České republiky – vedoucí Úřadu vlády ČR:

VÚV nepovažuje znovuzavedení předkupního práva za vhodné, neboť představuje silné narušení autonomie vůle. Domnívá se, že k jeho základnímu cíli, který spatřuje v zamezení štěpení vlastnického práva, stejně nemusí vést, jelikož nemusí být v praxi vůbec realizováno. Upozorňuje na skutečnost, že právní úprava je kompromisem vzešlým z připomínkového řízení a k dalším zásahům pak došlo na

úrovni Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Rovněž podotýká, že většina evropských úprav vylučuje předkupní právo spoluvlastníků, případně jej stanoví pouze pro omezené případy. Konečně je formulaci návrhu vytýkáno, že vnucuje předkupní právo i spoluvlastníkům, kteří se ho smluvně vzdali.

Stanovisko MSP: *Smyslem navrhované úpravy je především umožnit spoluvlastníkům zabránit vstupu nechtěné třetí osoby do spoluvlastnictví a předejít s tím souvisejícím sporům, nikoliv zabránit štěpení vlastnického práva. Na základě připomínkového řízení bylo předkupní právo omezeno toliko na nemovité věci a byla zakotvena možnost vzdání se předkupního práva i s účinky pro právní nástupce.*

iv. plné moci (§ 441 NOZ)

Unie zaměstnavatelských svazů ČR:

UZS ČR požaduje rozšířit okruh výjimek, kdy by pro právní jednání osvědčovaná veřejnou listinou postačila namísto plné moci v téže formě toliko plná moc s úředně ověřeným podpisem. Konkrétně požaduje doplnit navrhované ustanovení § 411 odst. 3 písm. a) o další formy právnických osob (nadace, ústavy a obecně prospěšné společnosti). Navrhovanou změnu považuje za diskriminační. Neshledává žádný důvod, proč by z povinnosti udělit plnou moc ve formě veřejné listiny měly být vyjmuty pouze obchodní korporace, nikoli však subjekty neziskového sektoru. Odmítá rovněž argument, že subjekty neziskového sektoru by měly být méně profesionální nežli obchodní korporace. Změnu označuje za „výsměch principům, na kterých stojí občanská společnost a poskytování veřejně prospěšných služeb, které často sám stát neumí zajistit“.

Stanovisko MSP: *Navrhovaná změna není diskriminační. Výjimka je zakotvena pouze pro subjekty, od nichž lze očekávat vyšší míru profesionality (ve všech případech se jedná o podnikatele). V ostatních případech je naopak na místě přísnější formu vyžadovat a tím dotčené subjekty chránit.*

v. prodloužení svěřeni dítěte do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (§ 971 odst. 2 NOZ)

Ministerstvo práce a sociálních věcí:

MPSV požaduje tento novelizační bod vypustit. Je toho názoru, že navrhovaná změna není důvodná, neboť zde dle jeho názoru žádný problém v obsahu ani v aplikaci předmětného ustanovení není. Soud i za stávající úpravy může rozhodnout o prodloužení svěřeni dítěte do dotčeného zařízení, pakliže budou dány podmínky, jež vyžaduje již samotné umístění dítěte. Problém je dle názoru MPSV pouze mediální, vyvolaný jediným z více zřizovatelů tohoto druhu krizové pobytové služby. Naopak upozorňuje, že navrhované znění může svádět k výkladům, na jejichž základě by mohlo docházet k svěřování dětí do dotčených zařízení opakovaně po neomezenou dobu, tedy v rozporu s právní úpravou zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc přitom nejsou oprávněna poskytovat dětem dlouhodobou residenční péči. Jsou

určena toliko k poskytování krizové akutní péče, tedy z povahy věci přechodné, dočasné.

Stanovisko MSP: *Navrhovaná změna je důvodná. Rozptyluje výkladové nejasnosti ohledně možnosti přistoupit ve výjimečných odůvodněných případech k prodloužení tohoto opatření, které se navzdory výkladovému stanovisku KANCLu č. 18 vyskytují. Navrhovaná změna neumožňuje, aby bylo dítě svěřováno do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na neomezenou dobu. Podmínky vymezené v § 971 odst. 2 NOZ musí být dány i v tomto případě. Rovněž charakter a funkce daných zařízení zůstává nedotčen.*

vi. svěřenské fondy (§ 1457 NOZ)

Úřad vlády České republiky – vedoucí Úřadu vlády ČR:

VÚV nepovažuje konstitutivní zápis obmyšleného za vhodný, neboť může dle jeho názoru ztížit realizaci účelu svěřenského fondu. Navíc se zde zakládá celá řada problémů pro zápis obmyšleného v případě, kdy není přímo ze statutu zřejmé, kdo jím má být. Pokud by se totiž mělo jednat o zápis obmyšleného, kterého neurčil zakladatel, bylo by nutné v řízení o zápisu do veřejného rejstříku dokázat, že nemohlo být postupováno podle § 1457 odst. 1 NOZ.

Ministerstvo práce a sociálních věcí:

MPSV nepovažuje konstitutivní zápis za proporcionální řešení ve vztahu k úpravou sledovaným účelům. Dle jeho názoru by postačil toliko deklaratorní zápis bez soukromoprávního významu.

Úřad pro ochranu osobních údajů:

ÚOOÚ nepovažuje konstitutivní zápis za proporcionální řešení ve vztahu k úpravou sledovaným účelům. Dle jeho názoru by postačil toliko deklaratorní zápis bez soukromoprávního významu.

Stanovisko MSP: *Bez konstitutivního zápisu obmyšlených svěřenských fondů zřízených k soukromému účelu by evidence ztratila svůj význam, neboť by se značně ztížila možnost dohledat osobu, v jejímž zájmu byl svěřenský fond zřízen a jíž může být z majetku ve fondu plněno. Pouze konstitutivní zápis umožňuje účinně dosáhnout souladu mezi zapsaným a skutečným stavem. Pokud jde o další tvrzené problémy, lze uvést, že přezkum splnění podmínek pro zápis určité skutečnosti do evidence lze pokládat za standardní součást obdobných řízení ve věcech veřejných rejstříků. Není zřejmé, v čem by se přezkum návrhu na zápis do evidence měl výrazným způsobem odlišovat kupříkladu od přezkumu v řízení o zápis do obchodního rejstříku. Nebude-li obmyšlený určen, zapíše se do evidence toliko způsob, jak má být určen.*

b) Rozpory se třemi připomínkovými místy k zařazení bodů nad rámec původního návrhu:

i. Českomoravská konfederace odborových svazů (ČMKOS)

- **omezení prodlužování prekluzivních lhůt v pracovněprávních vztazích**

Dle názoru ČMKOS umožňuje právní úprava v novém občanském zákoníku prodlužování prekluzivních lhůt. V pracovněprávních vztazích je dle názoru ČMKOS takové řešení nepřijatelné, jsou-li krátké prekluzivní lhůty nastaveny, aby byl co nejdříve odstraněn stav nejistoty mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem a nebránil plynulé realizaci pracovněprávních vztahů. Navrhované řešení spočívá v doplnění § 652 NOZ o větu: „Byla-li lhůta kratší, než šest měsíců, neskončí dříve, než ve lhůtě odpovídající její polovině.“.

Stanovisko MSP: *Problematika běhu prekluzivních lhůt si vyžádá další diskuzi, a proto se Ministerstvo spravedlnosti nerozhodlo zasáhnout do textu zákona již v rámci urgentní novely. Řešení navrhované ČMKOS není jediné možné.*

- **vypuštění pojmů „pobočné odborové organizace“ a „pobočné organizace zaměstnavatelů“ v novém občanském zákoníku a souvisejících předpisech**

Dle názoru ČMKOS uvedené pojmy narušují autonomii odborových organizací a organizací zaměstnavatelů ve vnitřních záležitostech a odporují závazkům z mezinárodních smluv.

Stanovisko MSP: *Ministerstvo spravedlnosti zváží návrh při dalších novelizačních pracích. Návrh je nutno konzultovat s dotčenými resorty (zejména s MPSV) a s odbornou veřejností.*

- **ex lege status veřejné prospěšnosti pro odborové organizace a organizace zaměstnavatelů**

Veřejná prospěšnost těchto subjektů dle názoru ČMKOS spočívá především v ochraně hospodářských a sociálních práv zaměstnanců a zaměstnavatelů v sociálním dialogu, kolektivním vyjednávání na principech sociálního partnerství i v rámci tripartitních jednání s vládou a dalšími státními orgány v rozsahu vymezeném zákonem. Rovněž se domnívá, že uplatnění soudní procedury, s níž počítá § 148 a 149 NOZ, je nepřijatelným zásahem do svobody sdružování garantované Úmluvou Mezinárodní organizace práce č. 87 o svobodě sdružování a ochraně práva odborově se organizovat, 1948 (č. 489/1990 Sb.). ČMKOS navrhuje doplnit druhý odstavec do § 147, který zní: „(2) Odborové organizace a organizace zaměstnavatelů jsou veřejně prospěšné právnické osoby. Na odborové organizace a organizace zaměstnavatelů se nevztahují ustanovení odstavce 1 část věty za čárkou, § 148 až § 150.“.

Stanovisko MSP: *Nový občanský zákoník předvídá, že jakákoli právnická osoba má zaručeno právo na zápis statusu veřejné prospěšnosti. Mohlo by tak být považováno za diskriminační, pokud by některé subjekty byly ex lege preferovány před jinými.*

- **zakotvení výslovných výjimek pro odborové organizace a organizace zaměstnavatelů z některých ustanovení**

ČMKOS požaduje zakotvení výjimky pro odborové organizace a organizace zaměstnavatelů z ustanovení nového občanského zákoníku o názvu spolku, členství a jeho družích, zápisu spolku do veřejného rejstříku, pobočném spolku, organizaci spolku, fúzi spolku, rozdělení spolku. Tato změna je navrhována v souvislosti s přípravou zákona o evidenci odborových organizací a organizací zaměstnavatelů a o změně zákona o veřejných rejstřících fyzických a právnických osob.

Stanovisko MSP: *Ministerstvo spravedlnosti zváží návrh při dalších novelizačních pracích. Návrh je nutno konzultovat s dotčenými resorty (zejména s MPSV) a s odbornou veřejností.*

- **zakotvení kodeterminace členů dozorčí rady a správní rady akciové společnosti v zákoně o obchodních korporacích a s tím související změny**

ČMKOS požaduje znovuzavedení povinného zastoupení zaměstnanců v dozorčí radě a správní radě akciové společnosti s více než 50 zaměstnanci, jako tomu bylo za právní úpravy účinné do 31. 12. 2013. Zastupování zaměstnanců v řídicích orgánech obchodních společností je dle názoru ČMKOS významným evropským základním právem, které je zakotveno v Chartě základních sociálních práv zaměstnanců Evropské unie (r. 1989), zmiňuje se o něm 5. předvěti nové evropské Smlouvy, a konečně článek 153 odst. 1 písm. f) Smlouvy výslovně stanoví, že unie podporuje a završuje aktivity členských zemí mj. při zastupování a kolektivní obraně zájmů zaměstnanců a zaměstnavatelů, včetně účasti při rozhodování o obchodní politice. Rovněž upozorňuje, že toto pravidlo je uplatňováno ve státních podnicích, tak i v jiných evropských státech a zakotveno je i na úrovni Evropské unie (evropská společnost, evropská družstevní společnost, přeshraniční fúze). V řadě velkých akciových společností se toto zastupování zaměstnanců osvědčuje, když dává možnost přenášet do řídicích a dozorčích orgánů akciových společností informace o názorech zaměstnanců a o jejich potřebách a podílet se na kontrole správy akciových společností v zájmu ochrany práv zaměstnanců.

Stanovisko MSP: *Znovuzavedení kodeterminace bude předmětem úvah při diskuzích o novelizaci zákona o obchodních korporacích.*

ii. Ministerstvo práce a sociálních věcí

- **omezení výše jistoty v případě nájmu bytu a domu trojnásobkem měsíčního nájemného**

MPSV považuje omezení výše jistoty šestinásobkem měsíčního nájemného za nepřiměřeně vysoké. Zvláště pak v případě příjemců nepojistných sociálních dávek může být tato povinnost zásadní překážkou získání standardního bydlení. Tuto částku nelze v plné výši kompenzovat ze systému nepojistných sociálních dávek.

Stanovisko MSP: *Problematika nájmu vyžaduje komplexní přístup, jenž je nevyhnutelně spojen s možným širším zásahem do občanského zákoníku. Za účelem lepší provázanosti celé úpravy považujeme za nutné řešit tuto problematiku až v navazující fázi novelizace kodexu.*

- **některé změny zákona o zvláštních řízeních soudních v souvislosti s řízením o svěřením dítěte do předpěstounské péče**

MPSV požaduje zvlášť stanovit, že soud o předpěstounské péči rozhoduje vždy usnesením, neboť soudy v této otázce nepostupují jednotně. Toto řešení zdůvodňuje zejména rychlostí takového postupu a s tím spojeným okamžikem vykonatelnosti rozhodnutí, jež je rozhodná pro vznik nároku na dávku předpěstounské péče a dalších nároků v oblasti sociálního zabezpečení.

MPSV dále požaduje umožnit soudu o předpěstounské péči rozhodnout bez nařízení jednání za účelem efektivního a operativního rozhodování.

V případech, kdy je dítě svěřeno do péče ústavního zařízení nebo do předpěstounské péče na přechodnou dobu a se svěřením dítěte do předpěstounské péče vyjádří souhlas orgán sociálně-právní ochrany dětí, požaduje MPSV přijmout úpravu, podle níž soud o návrhu na svěřením dítěte do předpěstounské péče rozhodne bezodkladně, nejpozději ve lhůtě do 30 dnů, nebudou-li soudem zjištěny důvody pro zamítnutí návrhu. Účelem je opět efektivní a operativní rozhodování bez průtahů v řízení.

Stanovisko MSP: *Ministerstvo spravedlnosti průběžně analyzuje uplatňování procesních předpisů, které byly přijaty v návaznosti na rekonstrukci soukromého práva. Nyní shromažďuje a vyhodnocuje podněty k jejich novele. Předmětná připomínka bude v rámci přípravných prací pro případnou novelu zvažována.*

iii. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT)

- **přesun pravomoci k rozhodnutí o přemístění dítěte v síti zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy zpět na diagnostické ústavy**

MŠMT požaduje, aby byla pravomoc rozhodnout o přemístění dítěte v síti zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy opět svěřena diagnostickým ústavům. MŠMT se domnívá, že stávající úprava není v nejlepším zájmu dětí, a že vzhledem k jím uváděné nepružnosti dochází a může docházet k porušování práv dětí, zejména v důsledku nepřiměřeně dlouhého soudního řízení při přemísťování dětí.

Stanovisko MSP: *Na danou problematiku existují různé názory i mezi jednotlivými dotčenými resorty. Případný návrat právního stavu, který zde byl před 1. 1. 2014, vyžaduje širší analýzu a diskusi. Navíc předkládaný návrh nepředstavuje kompletní řešení.*